

II.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 7. Postni pastirski list za leto 1936. — 8. Postna postava za leto 1936. —
9. Triletni in župnijski izpiti v letu 1936. — 10. Slovstvo.

7.

Postni pastirski list za leto 1936

o verskem življenju.

IVAN JOŽEF,

po božjem usmiljenju in po milosti svetega Očeta škof Lavantinski in apostolski upravitelj Slovenske Krajine ter delov Krške in Sekovske škofije, dragim duhovnikom in vernikom pozdrav in blagoslov!

V Gospodu ljubljeni verniki!

Sveti Oče Pij XI. se je dne 16. decembra 1935 v zboru svojih kardinalov spominjal veselih dogodkov preteklega leta in je med drugimi slovesnostmi posebej omenil evharistični kongres v Ljubljani. Ni pa prikrival tudi, kako žalostno je, kar se dogaja v Rusiji, kjer brezbožci hočejo zatreti vsako vero, ali v Mehiki in po drugod, kjer se z raznovrstnimi nasilstvi preganja sveta Cerkev ter trpinčijo Bogu zvesti škofje, duhovniki in verniki.¹

Tudi v naši škofiji smo lani doživeli pri vseh stiskah in težavah marsikaj v e s e l e g a. Bog nam je dal precej dobro letino, pa nas je obvaroval vojske, potresov in raznih hudih nesreč, kakršne so zadele druge kraje na svetu. In veselo je, da so se skoraj po vseh župnijah obhajale posebne pobožnosti v čast presvetemu Rešnjemu Telesu kot priprave na Ljubljanski kongres; da se je vršilo toliko izpodbudnih mladinskih shodov in poučnih tečajev; da ste vi, dobri verniki, pri vsaki

¹ AAS, 31. XII. 1935, pag. 458.

priložnosti pokazali vero v večne resnice, zaupanje v božjo Previdnost, vdanost do svete Cerkve in njenega Poglavarja, ljubezen do Boga in do bližnjega. Za vse, kar se je zgodilo dobrega, bodi izrečena Bogu ponižna hvala in zahvala.

S skrbjo in žalostjo pa me napolnjuje misel, koliko živi med nami takšnih, ki so malomarni ali brezbrizni gledé vere in verskega življenja. Čutim se odgovornega za njihove neumrljive duše, ki so v nevarnosti pogubljenja. Zdi se mi, da tudi sedaj vladajo razmere, slične onim, v katerih je sveti apostol Pavel pisal Korinčanom, kako ga vznemirja s k r b za vse cerkve¹; Filipljanom pa, kako ga žalosti, da m n o g i... živijo kakor sovražniki križa Kristusovega in bo njih konec pogubljenje, ker jim je trebuh bog, ker se hvalijo s stvarmi, kakršnih bi se morali sramovati, ker so posvetnega mišljenja.² Kar je opominjal isti sveti apostol svojega učenca škofa Timoteja, to velja vsakemu katoliškemu škofu: Ro tim te pri Bogu in Kristusu Jezusu, ki bo sodil žive in mrtve... Oznanjуй besedo; nastopaj, bodi prilično ali neprilično; prepričaj, prosil, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem. Zakaj pride čas, ko zdravega nauka ne bodo prenašali, temveč si bodo po svojih željah izbirali učitelje, ki ščegetajo ušesa; in bodo ušesa odvracali od resnice, obračali pa se k bajkam. Ti pa čuj, vse pretrpi, opravljaj delo evangelista, izpolnjuj svojo službo...³

Po tem apostolskem opominu, po nalogi škofovske službe, pred vsem, ker mi tako velevata srce in vest, bi vas, dragi verniki, v postnem pastirskem listu rad v ljubezni opomnil na nekatere važnejše dolžnosti, ki nam jih zlasti dandanes nalaga naša sveta vera, in ki jih moramo vzeti prav resno, ako se hočemo izogniti časni in večni nesreči.

Stojte v veri! (1 Kor. 16, 13.)

Pred vsem vas prosim, visoko cenite in si varujte sveto vero, ki smo jo podedovali od svojih očetov in mater.

¹ 2 Kor. 11, 28.

² Prim. Flp. 3, 18.

³ 2 Tim. 4, 1—5.

Vera je nekaj svetega, nekaj božjega, naj se beseda vzame stvarno: za resnice, ki jih moramo verovati, ali osebno: za verovanje, s katerim moramo imeti za resnico vse, kar je Bog razodel in nam po katoliški Cerkvi zapoveduje verovati. Resnice svete vere nam je prinesel iz nebes na zemljo sam Sin božji Jezus Kristus, in je o njih dejal: Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.¹ Da jih trdno verujemo, to On zahteva od nas, ko zagotavlja: Kdor bo veroval, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen.² Vzrok pove sv. apostol Pavel, ko piše Hebrejcem: Brez vere ni mogoče biti Bogu všeč. Zakaj, kdor hoče pritik Bogu, mora verovati, da je, in da je tistim, ki ga iščejo, plačnik.³

Zdrava pamet nam pravi, da je resnica samo ena v vseh rečeh, tembolj v onih, ki se nanašajo na Boga in zveličanje; ena je vera, ki to resnico uči; ena je Cerkev, ki to vero oznanjuje. Vera se ne spreminja, kakor se spreminja vreme ali javno mnenje. Vera se ne da menjavati, kakor se menja klobuk ali suknja. Vera sega globoko v človekovo notranjost; od vere je odvisna usoda neumrljive duše; vera bo odločila, kakšna bo tvoja večnost. Kaj bo človeku pomagalo, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj naj človek da v zameno za svojo dušo? Ničesar, pa prav ničesar nima, kar bi bilo enake cene in vrednosti.

Zato ne delajo pametno tisti, ki pretijo, da bodo odpadli od svete vere, ako jim cerkvena oblast v kakšni zahtevi ne more ustreči: to bo le njih lastna škoda. Ne bodo mogli obstati pred božjim Sodnikom, ki so iz ničevnih vzrokov, največkrat zavoljo časnih koristi ali ugodnosti, zaradi ženitve ali službe zapustili sveto katoliško vero, v kateri so bili krščeni in vzgojeni. Huda bo odgovornost staršev, ki dajejo svoje hčere v zakon drugovercem ter tako zapisujejo nje in njih potomstvo dušni razdvojenosti, nemiru vesti, cerkvenemu izobčenju, nevarnosti pogubljenja.

Dragi moji škofljani! Varujte se vsega in odvrčajte od sebe, kar bi vas moglo omajati v vašem verskem prepričanju. Ako bo vam kdo oznanjal ali razlagal katoliški veri nasprotno

¹ Mark. 13, 31.

² Mark. 16, 16.

³ Hebr. 11, 6.

⁴ Mark. 8, 36. 37.

nauke; ako bi vas kdo hotel pridobiti za prevratne, božjemu redu nasprotne nazore boljševiskih ali komunističnih odposlancev; ako bo vam kdo vsiljeval knjige ali spise, liste ali letake, v katerih se osporavajo, dvomu izpostavljajo ali celo smešijo verske resnice in zapovedi; ako bo vam kdo hvalil in priporočal drugoverske obrede, pa vas vabil, da bi se jih udeleževali ali pri njih sodelovali: takemu se ustavite — **trdni v veri!**

Posvečuj Gospodov dan (III. božja zapoved).

Ako verujemo, da je nad nami Bog, Stvarnik in Vladar sveta, naš Sodnik in pravični Plačnik, potem zahtevata pamet in doslednost, da mu dajemo dolžno čast: z molitvijo; z udeležbo pri službi božji vsaj ob nedeljah in praznikih, ko je to zapovedano; s prejetjem svetih zakramentov, zlasti s spovedjo in s svetim obhajilom; z bogoljubnim življenjem, kratko, z izpolnjevanjem božjih in cerkvenih zapovedi. V božjih in cerkvenih zapovedih nam je razodeta volja božja. Voljo božjo moramo izpolnjevati, kakor se mora služabnik ravnati po volji svojega gospoda. Brez izpolnjevanja volje božje bi bila naša vera brez pomena, brez koristi. Sv. apostol Jakob to jasno uči, ko piše: Kaj pomaga, bratje moji, če kdo pravi, da ima vero, del pa nima? Ali ga more vera (sama) rešiti? Kakor je telo brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva.² Božji Zveličar je dejal: Ne vsak, kdor mi pravi: Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo; temveč, kdor izpolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.³

Med verskimi dolžnostmi zavzema važno mesto posvečevanje ali svetitev nedelj in zapovedanih praznikov.

V svetem Pismu stoji, da je Bog v šestih dnevih dokončal svoje delo stvarjenja, sedmi dan pa je počival od vsega svojega dela, in ga je blagoslovil in posvetil.⁴ V tem poročilu je jasno povedano, da je Bog sedmi dan odločil od drugih dnevov v tednu, ga odtegnil

¹ 1. Petr. 5, 9. — Prim. Pastirski list 1935 za Lavant. škofijo.

² Jak. 2, 14. 26.

³ Mat. 7, 21.

⁴ I. Moz. 2, 2. 3.

navadnim, vsakdanjim poslom, pa ga namenil za pobožna, sveta, Bogu posvečena opravila. To svojo voljo je Bog posebej razodel, ko je na Sinajski gori dal svoje zapovedi in govoril: Spomni se, da posvečuješ sobotni dan. Šest dni delaj in opravljaj vsa svoja dela; sedmi dan pa je sobota, to je počitek Gospoda, tvojega Boga. Ne delaj ta dan nobenega dela, ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina.¹ In še petdeset drugih izrekov nahajamo v svetem Pismu stare zaveze, ki vele vajo soboto posvečevati, kar je gotovo znamenje, kako imenitna da je ta zapoved. Kar je veljalo v stari zavezi za soboto, isto velja v novi zavezi po določbi svete Cerkve za nedeljo in za vse zapovedane praznike ali svetke.

Svetitev Gospodovih dnevov obsega dvoje. Dolžni smo in sicer pod smrtnim grehom, prvič, da ob nedeljah in zapovedanih praznikih opustimo hlapčevska dela, to je težka telesna dela, ki jih navadno opravljajo posli, dninarji, rokodelci in tovarniški delavci. Takšna dela se smejo brez greha opravljati le, če so nujno potrebna, ali če jih iz važnega vzroka dovoli cerkvena oblast. Drugič smo dolžni, ob nedeljah in praznikih biti pri sveti maši. Spodobí se, da ob svetih dnevih poslušamo božjo besedo, prejemamo svete zakramente, se udeležujemo cerkvenih pobožnosti in izvršujemo dela krščanske ljubezni.²

Bogu bodi potoženo, čeprav božja in cerkvena zapoved in državni zakoni terjajo svetitev nedelj in praznikov, se vendar dandanes bolj kot kedaj tudi ob takšnih dnevih dela brez potrebe in brez cerkvenega dovoljenja v javnih podjetjih in tovarnah, dela v zasebnih delavnicah, dela tudi na njivah in travnikih, v gozdovih in vinogradih. Na drugi strani se zanemarja služba božja in jih je mnogo, zelo mnogo, ki še v nedeljo niti pol ure ne najdejo za Boga, dočim ves teden delajo in garajo za zemeljske dobrine. Eni ne morejo v cerkev, ker jih delodajalci ne pustijo, in bi izgubili svojo službo, ako bi hoteli zadostiti svojim verskim dolžnostim. Drugi se izgovarjajo, da nimajo časa. Tretjim se zdi obisk službe božje odveč: rajši gredo v planine, ali k igri in telovadbi, v sport in zabavo. Še ena vrsta ljudi je, ki v večji meri kot druge dneve, skrunijo ne-

¹ II. Moz. 20, 8—10; V. Moz. 5, 12—14.

² Prim. Katol. Katekizem, Tretja božja zapoved.

delje in praznike s pijančevanjem, z veseljačenjem, z razgrajanjem.

Posledice so silno žalostne: brezposelnih je zmerom več; uboštvo in beda rasteta od dneva do dneva; zadovoljnosti in pravega veselja je vedno manj; resnično srečnih ljudi je najti malo ali nič. Zakaj neki? Zato, ker se s skrunjenjem nedelj in svetkov dela krivica Bogu samemu, ki je te dneve odločil za sebe in za svoje počesčenje; ker vsled tega Bog odteguje človeški družbi svoj blagoslov, brez katerega je prazno vsako delo; ker brez blažilnega vpliva nedeljske službe božje človeška srca padajo v nenravnost, pokvarjenost, podivjanost. Uresničuje se beseda božja: Posvečujte moje sobote in spuščajte moje svetišče... in moja duša vas ne bo zavrgla... Dajal vam bom dež ob svojem času, in zemlja bo rodila svoj sad, in drevje bo napolnjeno s sadjem... Do sitega boste jedli svoj kruh, in brez strahu boste prebivali v svoji deželi...¹ Ako pa boste moje postave zaničevali, bom vas obiskal z uboštvom. Zastonj boste žito sejali in prazno bo vaše delo: zemlja ne bo rodila zelišča, in drevje ne bo dajalo sadja. Kruh vam bodo dajali na tehtnico, in boste jedli, pa ne boste nasičeni. Razkropil vas bom med ljudstva — ali pri teh besedah ne mislimo nehoté na stotisoče naših izseljencev, ki so morali v tujino, ker doma niso našli zaslužka za vsakdanji kruh? — in vaša dežela bo puščava. Tedaj bo počivala, ker ni počivala ob vaših sobotah, ko ste v njej prebivali...²

Dragi verniki! Naj vas gane ta božja beseda, da vestno izpolnujete svojo nedeljsko dolžnost. Naj vas nič ne premoti, da bi skrunili Gospodove dneve z neopravičenim težkim delom, ali z zanemarjanjem službe božje. Naj ne bo v vaših hišah in družinah nobeden, ne oče, ne mati, ne otrok, ne hlapec, ne dekla, ki bi ob nedeljah in praznikih ravnal proti božji in cerkveni zapovedi. Naj se nihče ne podaje, ne na izlete, ne kakšne igre ali prireditve, ki bi mu onemogočile obisk nedeljske svete maše, ako pa gre, naj prej, zgodaj zjutraj, izpolni svojo dolžnost. Potem bo vaše delo blagoslovljeno, vaše življenje srečno. Ob

¹ III. Moz. 26, 2—11.

² III. Moz. 26, 14—35.

smrtni stiski bo vam v največjo tolažbo to, ako ste v življenju ob svetih dnevih Bogu dajali dolžno čast. Kakršne bodo naše nedelje, takšna bo naša smrt in takšna bo naša večnost.

Trezní bodíte! (1. Petr. 5. 8.)

Ko katekizem našteva, kaj skruni nedeljo, omenja po hlapčevskem delu in zanemarjanju službe božje na prvem mestu *p i j a n č e v a n j e*. Tudi o tem vam moram izpregovoriti besedo. Pri nas je mnogo vinorodnih krajev. V teh je nevarnost tem večja, zlasti v sedanjih gospodarskih razmerah, ko se vino ne more prodati po primerni ceni. Marsikdo, ki je bil prej trezen, je sedaj podlegel skušnjavi in priložnosti, da je pri uživanju pijače prestopil pravo mejo.

Dragi verniki! Za božjo voljo vas prosim, delajmo vsi skupaj na to, da bo med nami zavladala zmernost in treznost, kakor se spodobi za dobre kristjane. K temu naj nas nagibljejo naslednje misli:

Vino je božji dar, zlahten sad Očetove roke. Bog je vino ustvaril človeškemu rodu v prid in korist. Sveto Pimo izrecno pravi, da *v i n o n a j r a z v e s e l j u j e s r c e č l o v e k a*¹ in naj mu bo v zdravilo: *U p o r a b l j a j n e k a j v i n a z a r a d i ž e l o d c a i n z a v o l j o p o g o s t n e g a b o l e h a n j a*², piše sv. apostol Pavel svojemu ljubemu učencu Timoteju. Še več. V knjigi Sodnikov stoji, da vino naj razveseljuje ne le ljudi, ampak *t u d i B o g a*³. To se uresničuje v daritvi Nove zaveze, pri sveti maši, ko se kruh izpreminja v presveto Rešnje Telo, vino pa v presveto Rešnjo Kri, in se oboje daruje nebeškemu Očetu v počeščenje.

Glejte, ljubi moji, ta božji dar grdo in grešno zlorabi in onečaščuje človek, ki ga uživa v toliki meri, da mu ni več v prid in korist, ampak v škodo na duši in na telesu; ne več v veselje in razvedrilo, ampak v žalost in sramoto; ne več v krepčilo in zdravje, ampak v slabost in bolezen, dostikrat v naglo smrt. Ni mi, da bi dosti o tem govoril in pisal. Vi sami vidite in veste, kako pijanost človeku omrači in zatemni razum, pa ga poniža globoko pod nespametno žival; kako mu oslabi in uniči voljo, da ni več gospodar svojih misli, besed in dejanj. Solze zakonskih ženâ in jok nedolžnih otročičev so priče, koliko žalosti in sramote povzroča pitje brez pameti in mere. Razdrte hiše in iz-

¹ Ps. 103, 15.

² 2 Tim. 5, 23.

³ Prim. Sod. 9, 13.

gubljene domačije oznanjajo neizmerno škodo, ki sledi iz pijančevanja.

O, kako resnične in spomina vredne so besede v svetem Pismu: Komu gorje? Kdo pade v jamo? Kdo ima rane brez vzroka? Kdo kalne oči? Ali ne oni, ki pri vinu sedijo in pridno kozarce izpijajo?¹

Ne glej vina, kadar je rumeno, kadar se njegova barva v kozarcu lesketa; gladko teče, toda naposled piči kakor kača, in strup razlije kakor bazilisk.²

Vina ne ponujaj tistim, ki ga ljubijo; zakaj vino jih je že veliko pokončalo.³

Zavoljo pijanosti jih je že mnogo pomrlo; kdor pa je trezen, si življenje daljša.⁴

Pijanci ne bodo posedli božjega kraljestva.⁵

Bratje, trezni bodite!⁶

Vse to niso moje besede in moji opomini, ampak so besede in opomini Svetega Duha.

Blagor miroljubnim! (Mt. 5, 9.)

Ljubi verniki! Znano vam je, da je z nezmernim uživanjem opojnih pijač, ki razvnamejo kri in razdražijo živce, združena velika nesreča, ki se je — zlasti po svetovni vojni — ukoreninila in razpasla po naših krajih: v mislih imam strašne umore in uboje.

Skoraj ne mine dan, da bi časniki ne poročali vsega obžalovanja vrednih slučajev, kako so se fantje in možje pri kakšni veselici ali gostiji, pri ponočnem vasovanju ali pri popivanju v gostilnah, ali tudi samo vsled nepremišljenega izzivanja med seboj stepili, kako so šli z noži in s koli drug na drugega, kako jih je več ali manj bilo hudo ranjenih, kako je ta ali oni nesrečnež obležal mrtev v svoji krvi. Človek bi skoraj tega ne mogel verjeti, in vendar je res.

Kaj naj odvrne od nas to nesrečo? Kdo naj z dobrega slovenskega ljudstva spere ta sramotni madež? Kako naj si zopet

¹ Preg. 23, 29, 30.

² Isti, 23, 31, 32.

³ Sirah, 31, 30.

⁴ Isti, 37, 34.

⁵ 1 Kor. 6, 10.

⁶ 1 Petr. 5, 8.

pridobimo dobro ime, ki je šlo v izgubo ne le pred našimi brati v državi, ampak — skoraj bi rekel — pred širnim svetom?

To bodo s pomočjo milosti božje mogli doseči le dobri, v srcu verni katoliški fantje in možje sami, ako se bodo iz nadnaravnih nagibov, zavoljo Boga odrekli tej grozni razvadi. Čim več bo v kakšni župniji miroljubnih mož in mladeničev, ki se kratkomalo ne bodo več podajali na noben kraj in v nobeno družčino, kjer bi moglo priti do preprirov in pretefov, ali bodo tak kraj in tako družčino pri morebiti nastalem nemiru takoj zapustili, tem manj bo v dotični župniji žalostnih dogodkov.

Prostovoljni, neopravičeni uboj ali umor človeka je vnebovpijoči greh. Ubijalec ali morilec predrzno sega v pravice božje; zakaj le Bog sam je gospod življenja in smrti. — Kdor bližnjega ubije ali umori, mu stori nepopravljivo krivico in škodo na telesu in duši. Na telesu, ker mu siloma in predčasno, preden je Bog to določil, konča dragoceno, od Boga mu odmerjeno življenje. Na duši, ker je kriv njegovega pogubljenja, če je bil dotičnik v smrtnem grehu; ako pa je bil v stanu milosti, ga ubijalec oropa vseh zasluženj, ki bi si jih še mogel nabrati, če bi dalje živel. — Ubijalec in morivec si sam na svojo dušo nakoplje strašno krivdo, ki vpije z zemlje v nebesa ter kliče Boga na sodbo in maščevanje.

Ko je bil Kajn ubil svojega brata Abela, se je Bog oglasil ter rekel Kajnu: »Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije z zemlje do mene. Zato bodi preklet na zemlji, ki je odprla svoja usta in prejela kri tvojega brata iz tvoje roke. Kadar jo boš obdeloval, ti ne bo dajala svojega sadu; potikal se boš in bežal po zemlji« (I. Moz. 4, 10—42). In od tistihmal Kajn nič več ni imel pokojnega srca. Iz enega kraja je bežal v drugega, pa povsod je videl pred seboj svojega brata v krvi ležečega. Po noči in po dnevu mu je donela po ušesih beseda božja: »Kaj, kaj si storil?«

Katoliški očetje in matere, vzgajajte svoje sinove v strahu božjem, in vi, krščanski mladeniči in možje, skrbite sami, da usoda nobenega Lavantince ne bo usoda Kajnova!

Gospodov strah je vir življenja (Preğ. 14, 27).

V Gospodu ljubljeni škofljani! Ponavljam, katoliški starši, vzgajajte svoje otroke v strahu božjem! Da, strah božji naj zavlada v naših družinah, potem bodo družni-

ne izpolnile svoj namen in svojo nalogo, ki jo imajo kakor za ožjo domovino, tako za človeško družbo. »Dajte mi resnično krščanskih družin, in prenovil bom obličje zemlje«, je zaklical pred dobrimi 60 leti mučeniški škof Paderbornski, Konrad Martin.

V družine je treba zopet zanesti spoštovanje in upoštevanje krščanskih načel, v družinah je treba obnoviti in poglobiti katoliškega duhá. Kakršne družine, takšne župnije, takšne občine, takšne države.

Pred vsem se morata mož in žena zavedati, da je in bi naj bil njun zakon po božji volji, kakor sta slišala pri poroki, živa podoba skrivnostne in milostipolne zveze Jezusa Kristusa z njegovo sveto Cerkvijo. Kakor Kristus svojo Cerkev ljubi in se za njo daruje, tako mora krščanski mož svojo ženo ljubiti in se za njo žrtvovati; kakor je sveta Cerkev Kristusu svojemu poglavarju vdana, tako bodi krščanska žena vdana svojemu možu; kakor Kristus svoje Cerkve nikoli ne zapusti in se Cerkev nikoli od njega ne loči, tako naj krščanska zakonska vse svoje žive dni ostaneta v zvesti ljubezni združena in skupno uživata veselje ter prenašata žalost, dokler ju smrt ne loči.¹

Pri takšnem pojmovanju krščanskega zakona bi ne bilo nepremišljenih zarok in prenačljenih porok; ne bilo bi toliko nesrečnih zakonov, ki so za prizadete mnogokrat pravi pekel na zemlji; izostali bi vsaj večji družinski nesporazumi in prepiri; nezaslišano bi bilo, da bi kdo prelomil zakonsko zvestobo; ne prišlo bi do toliko ločitev in razporok; končno si ne moremo misliti, da bi pri krščanskem razumevanju zakona mogel kdo zavoljo ženitve odpasti od katoliške Cerkve, ali se od zakonskega sodruga ločiti, zatajiti vero ter se zopet poročiti pred svetno oblastjo ali po drugoverskem obredu. Takšen zakon pred katoliško Cerkvijo ni zakon, ampak je prešuštvo tako dolgo, dokler prvi sodrug živi, ali se po njegovi smrti drugi zakon cerkveno ne uredi. Izjeme so mogoče le v slučajih, v katerih se more dokazati, da prvi zakon ni bil veljaven, in ga vsled tega pristojna cerkvena oblast po določbah cerkvenega prava razdruži.

Krščanska zakonska se morata dalje zavedati svojih očetovskih in materinskih dolžnosti. Nikdar ne smeta izgubiti izpred oči in iz spomina, da je Bog postavil zakonsko zvezo med možem in ženo v ta namen, da se ohrani človeški rod na zemlji.

¹ Prim. Zbirka svetih obredov. Ljubljana, 1933, str. 222 nsl.

Ako bi ravnala proti temu namenu in hotela zabraniti blagoslov potomstva, bi hudo grešila zoper božjo naredbo. Moža, ki je storil to ostudno reč — tako poroča prva knjiga svetega Pisma — je Gospod umoril.¹ Božje maščevanje tudi izziva, kdor nastajajoče življenje na en ali drug način uniči. Naj se to od brezvestnih strani opravičuje kakorkoli in naj kdo reče, kar hoče: to je in ostane umor, greh zoper peto božjo zapoved Ne ubijaj, obenem greh zoper pravičnost in ljubezen. — Gorjé narodu, v katerem se ukorenini obojno zlo, ki sem ga kratko omenil, in ki odganja od hiš in družin božje varstvo in božji blagoslov. Tiste mojih dragih škofljanov, ki jih je Bog poklical v zakonski stan, prosim zavoljo njihovega dušnega zveličanja, naj v svojem stanu živijo, kakor je božji red in božja volja. Nikoli ne bodo tega obžalovali. Nikdar ne bodo osramočeni ali varani v svojem zaupanju na božjo Previdnost, ki bo prav gotovo skrbela, da bo njihova družina imela, kar ji je za življenje potrebno.

Končno naj krščanska zakonska ne pozabita, da sta svoji družini od Boga postavljena predstojnika. Njuna naloga je, da vse družinske člane: sinove in hčere, hlapce in deklice in vse posle navajata in privedeta k Bogu, od katerega in za katerega smo ustvarjeni. Za neumrljive duše, ki so izročene njuni skrbi in njenemu vodstvu, bosta morala dajati oster odgovor večnemu Sodniku. Zato naj dajata vsej družini dober zgled lepega, bogoljubnega življenja; odvrčata naj od hiše vsako pohujšanje in zapeljevanje, tudi vsako nespodobno govorjenje in zlasti tisto grdo preklinjanje, ki čisto nič nikomur ne pomaga, pač pa neizmerno škoduje preklinjevalcu samemu in vsem, ki ga poslušajo; skrbita naj, da bo v hiši in družini vladala vernost in pobožnost, medsebojna sloga in zastopnost, sveta sramežljivost in čistost, resnicoljubnost in poštenost. — Sinovi in hčere pa naj s posli vred očeta in mater spoštujejo, ljubijo in ubogajo, kakor jim to nalaga četrta božja zapoved, da bodo dolgo živeli in bo jim dobro na zemlji, pa naj očetu in materi vsak po svoje pomagajo, da bosta mogla ohraniti v hiši krščanski red in mir.

Takšna družina bo podoba in slika svete družine Nazareške; o njej bo veljalo lepo pravilo krščanskih družin:

Kjer vera, tam ljubezen;

Kjer ljubezen, tam mir;

Kjer mir, tam blagoslov;

¹ I. Moz. 38, 10.

Kjer blagoslov, tam Bog;
Kjer Bog, tam nobenih nadlog.

V Gospodu ljubljeni verniki!

Sprejmite, prosim, z dobrim in voljnim srcem, kar vam pišem za sveti postni čas. Bodite prepričani, da vam vsem in vsakemu posebej iz vsega srca želim in od Boga prosim vse, kar je dobro, srečno, zveličavno. Zlasti molim za vas, da bi vsi ostali stanovitni v sveti veri, pa da bi v tej veri iskali in našli tolažbo in moč v raznih stiskah in težavah, ki postajajo skoraj vsak dan hujše, tako bi mogli obupati, ako bi ne vedli, da se brez božje volje ali brez božjega dopuščenja prav nič ne zgodi na svetu; ako bi že tolikokrat sami na sebi ne bili izkusili, da Bog vse, tudi hudo, obrača na dobro.

Sveti postni čas je čas pokore in poboljšanja. Porabite dobro dneve zveličanja. Naj ne bo nobenega, ki bi ne opravil velikonočne spovedi in ne prejel svetega velikonočnega obhajila. To, kakor itak zelo olajšani post, spada k verskim dolžnostim, ki jih dober kristjan ne sme zanemariti. Duša brez Boga: žalostni Veliki petek. Bog v srcu: Vstajenje in vesela pesem Alleluja!

Zelo vam priporočam v molitev važne škofijske zadeve. Molite, kakor za svetega Očeta, tako za svojega od Boga vam danega škofa, obenem za dobre duhovnike in za potrebni duhovniški naraščaj. Molite, da bo delo za prištetje služabnika božjega škofa Antona Martina Slomška k svetnikom imelo uspeh in dober izid. Molite in pomagajte, da se bodo našla potrebna sredstva za vzdrževanje dijaškega semenišča in za zidavo novega bogoslovja. Molite, naj Bog blagoslovi vse načrte za njegovo slavo in za rešitev duš. Molite, naj nas Bog ohrani v svoji sveti veri in naj s svojo vsemogočno milostjo pomaga, da bodo iz lepe Lavantinske škofije izginile nelepe razvade: skrunitev Gospodovih dnevvov; nezmerno uživanje opojnih pijač; sovraštva in prepiri in njih žalostne posledice; pokvarjenost med mladino in nerednosti v družinah. Blagoslovljen, kdor bo kaj pripomogel k utrditvi verskega življenja in k zmagovitemu boju zoper vse, kar veri in verskemu življenju nasprotuje. On bo prav vršil katoliško akcijo, njegovo delo bo katoliško delo. Blagoslovljen!

Končno, bratje in sestre: kar je resnično, kar sramežljivo in čisto, kar pravično, kar sveto, kar ljubeznivo, karkoli je kre-

postno in kar hvale vredno, to imejte v mi-
slih... to izvršujte: in Bog miru bo z vami.¹

Blagoslov Boga vsemočnega † Očeta
in † Sina in Svetega † Duha naj pride nad
vas in vselej nad vami ostane. Amen.

V Mariboru, na Svečnico, dne 2. februarja 1936.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

O p o m b a. Pastirski list naj čč. gg. dušni pastirji po prejemu sami
proučijo, potem pa dve zaporedni nedelji počasi in razločno preberejo
vernikom s prižnice. — Kjer se vrši služba božja v drugem jeziku, tam
naj si čč. gospodje po zgornjem listu priredijo prevod ali vsebinsko
enako pridigo.

Ako se v kateri župniji želi več izvodov Pastirskega lista, naj gg.
dušni pastirji naznanijo zaželjeno število škofijskemu ordinariatu, ki bo
naročilom po možnosti ustregel.

8.

Postna postava za leto 1936.

V zmislu občnih postnih zapovedi (Can. 1250—1254) in s papeškim
pooblastilom, danim z odlokom svete konciljske kongregacije dne 29. no-
vembra 1935, se določi za leto 1936 naslednja postna postava:

I. Dnevi, ob katerih je zapovedano, v jedi si pritrpati in obenem
zdržati se mesa in mesne juhe, torej popolni ali strogi postni dnevi so:

1. Pepelnična sreda;
2. petki štiridesetdanskega posta in velika sobota dopoldne (od pol-
dneva naprej neha vsak post);
3. petki kvatrnih tednov;
4. dnevi pred Binkošti, pred praznikoma Marijinega vnebovzetja
in Vseh svetnikov ter pred Božičem. Na dan pred Božičem preneha
vsak post pri večerji.

II. Dnevi, ob katerih je sicer dovoljeno meso uživati, toda le enkrat
na dan se nasititi, zjutraj in na večer pa le kaj malega zaužiti, so na-
slednji:

1. Vsi drugi dnevi štiridesetdanskega posta razen nedelj;
2. srede in sobote štirih kvatrnih tednov.

Vse te dni, ob katerih je le zapovedano si pri jedi pritrpati, je ver-
nikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tudi se more obed
zamenjati z večernim okrepcilom, dovoljeno je torej, da opoldne le kaj
malega zaužijemo, pa se zvečer nasitimo ali imamo glavno kosilo. Ni
prepovedano uživati pri isti pojedini ribe in meso.

III. Dnevi, ob katerih je prepovedano le uživanje mesa in mesne
juhe, so vsi ostali petki celega leta.

Ob vseh postnih dneh je dovoljeno uživanje mlečnih in jajčnih jedi
ter raba mesne zabele ali živalske maščobe.

¹ Flp. 4, 8, 9.

Ob omenjenih postnih dneh so se dolžni zdržati mesnih jedi vsi, ki so izpolnili 7. leto; pritržati si pri jedi pa so dolžni vsi verniki od izpolnjenega 21. do začetelega 60. leta.

IV. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih preneha vsak post, bodisi da bi bilo treba zdržati se mesnih jedi ali si pritržati ali oboje. To velja tudi za odpravljene praznike, ako se še slovesno obhajajo z redno službo božjo. Post ob dneh pred prazniki se ne preloži na prejšnji dan, ampak izostane, ako pride ta dan na nedeljo ali praznik.

V. Olajšave postne zapovedi:

1. V kraju, kjer se ob postnih dneh vrši sejem in se shaja mnogo ljudstva, ni nobenega posta. To velja le za kraj, kjer je sejem, torej ne za druge kraje, ki še morda spadajo k isti župniji.

2. Vse postne dni v letu razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati in niso dolžni si pritržati pri jedi: vojaki, orožniki, policijski in finančni stražniki z družino.

3. Vse dni razen dneva pred Božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki na železnicah in parnikih; potniki, ki morajo obedovati v železniških ali parniških gostilnah; osebe, ki so zaradi zdravljenja v zdraviliščih, s svojo družino; vsi, ki so primorani jesti v gostilnah ali si dobaviti hrano iz gostiln; oni, ki so od drugih odvisni in si ne morejo oskrbeti postnih jedi, ali ki živijo skupno z družino, ki jim ne nudi postnih jedi; slednjič kaznjenci v javnih ječah kakor tudi njih uradniki in stražniki z družino.

VI. Pripomni se še tole:

a) Vsem, ki uživajo mesne jedi ob sobotah štiridesetdanskega posta, ob sredah in sobotah kvatrnih tednov in kadarkoli pride zapovedan praznik v postnem času ali kateri odpravljenih praznikov, ki pa se še slovesno obhaja, na postni dan, kakor tudi vsem, ki se poslužujejo olajšav, navedenih v točki V., se priporoča, naj tisti dan pobožno in v duhu pokore molijo Očenaš in Zdrava Marija v čast bridkemu trpljenju Gospoda našega Jezusa Kristusa. Ker je postna postava zelo olajšana, naj se preostali posti tem bolj v e s t n o držijo.

Posebej se še v Gospodu opominjajo vsi verniki, da si naj prizadevljejo po svojih močeh, to od svetega Očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z drugimi pobožnimi deli, zlasti s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja ter podpirajo ubožce in siromake.

b) Župniki imajo po kánonu 1245 § 1. oblast, da v posebnih slučajih iz pravičnega vzroka posameznim župljanom in posameznim družinam tudi takrat, če se nahajajo izven župnije, in v svoji župniji tudi tujcem izpregledajo postno zapoved, bodi pritržati si pri jedi, bodi zdržati se mesnih jedi, kakor tudi oboje. Spovedniki morejo presojudati, če je kdo od posta izvzet iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov; tako niso dolžni pritržati si pri jedi bolniki in tisti, ki morajo opravljati prav težka dela.

Končno se odloči vsled pooblaščenja izdanega od svete konciljske kongregacije dne 29. novembra 1935, da se čas za opravljanje svete spovedi in za sprejem svetega velikonočnega obhajila začne s 1. postno nedeljo in se konča s 1. nedeljo po Binkoštih ali s praznikom presvete Trojice. Verniki se opominjajo na starodavno cerkveno določbo in hvale-

vredno navado, da sveto velikonočno obhajilo, ako mogoče, prejmejo v domači župnijski cerkvi. Vrhu tega se še pripomni, da so od 1. adventne nedelje do Božiča in od pepelnične srede do Velike noči prepovedane šumne ženitne svečanosti in veselice.

V Mariboru, na Svečnico, dne 2. februarja 1936.

† Ivan Jožef,

škof in apostolski administrator.

O p o m b a. Postna postava naj se vernikom prebere s prižnice v nedeljo Quinquagesima. Med letom naj se še vsak post posebej oznani prejšnjo nedeljo. — Postna postava v nemškem jeziku (Fastenordnung) se nahaja v štofijskem Oglasniku 1928, I, 3, str. 14. Izpremeniti je treba le v prvem in zadnjem odstavku datum odloka svete konciljske kongregacije.

9.

Triletni in župnijski izpiti v letu 1936.

Določijo se naslednje discipline in naslednji traktati:

I. Za triletni izpit.

Cerkveno pravo: Officia ecclesiastica (Can. 145—195); Hierarchy iurisdictionis ab Episcopis usque ad vicarios cooperatores (Can. 329—486); Ius matrimoniale (Can. 1012—1143 Cod. iur. can.).

Triletni izpit se bo vršil dne 17. septembra 1936 ob 9. uri (za letnik 1933) in dne 24. septembra 1936 ob 9. uri (za letnika 1934 in 1935) v avli kn.-šk. duhovniškega semenišča v Mariboru in je obvezen za vse duhovnike, ki so po končanih bogoslovnih študijah v letih 1933, 1934 in 1935 stopili v dušno pastirstvo (glej Lav. škofije uradni list 1919, str. 25 in nsl.). Kandidati triletних izpitov so za tekoče leto razrešeni obveznosti reševanja teologičnih vprašanj.

O triletnih izpiti bodo dobili eksaminandi odslej koncem triletja posebna izpričevala, katera bodo v smislu can. 130, § 2 C. I. C., morali prilagati svojim prošnjam za cerkvene službe in beneficije.

II. Za župnijski izpit.

1. **Eksegeza:** List sv. Pavla do Galačanov, poglavje 1.—6. z uvodom v ta list (komentar: Dr. Fr. S. Gutjahr; Der Brief an die Galater, Graz, Styria). Eksegeza se zahteva na podlagi latinskega besedila.

2. **Dogmatika:** Christologia. De gratia actuali. De sacramentis in genere; in specie de sacramentis Baptismi, Confirmationis, Ordinis et Extremae unctionis.

3. **Moralno bogoslovje:** De praeceptis decalogi.

4. **Cerkveno pravo:** Jus matrimoniale. Uprava cerkvenega premoženja.

5. **Pastoralno bogoslovje:** o zakramentih presv. Rešnjega Telesa in sv. pokore. Hodegetika: pastirovanje vernikov po psiholoških, stanovskih in socialnih razlikah. Homiletika: Predloži se izgotovljena pridiga za praznik sv. apostolov Petra in Pavla: o nezmot-

nosti rimskega papeža (na podlagi knjige: dr. Fr. Grivec, Cerkev). Spored pridige in vire je na prvi strani rokopisa točno označiti. **K a t e h e t i k a**: predloži naj se spisana kateheza za tretjo stopnjo osnovne šole, ki naj obravnava vprašanja katekizma 115. do 118. o razširjenju (in edinosti) sv. Cerkve z ozirom na 1050 letnico smrti sv. Metoda. Čas za pridigo in katehezo je 20 minut.

Zupnijski izpit se bo kakor v minulem letu vršil le enkrat, in sicer 14. in 15. oktobra 1936, vsakokrat ob 8. uri, v kn.-šk. duhovniškem sementišču v Mariboru. Prošnje za pripust k župnijskemu izpitu je treba 14 dni pred izpitom s priloženo spisano pridigo in katehezo poslati po pristojnem dekanijskem uradu kn.-šk. ordinariatu (prim. lav. sinodo 1900, str. 563 in nsl.).

P r i p o m b e.

Triletni izpiti se polagajo ali samo ustno ali samo pismeno.

Župnijski izpiti se polagajo kakor sledi:

1. Samo pismeno: Eksegeza.
2. Samo ustno: Dogmatika in Pastoralno bogoslovje. Pridiga se predava in je nastop iz predložene kateheze.
3. Pismeno in ustno: Cerkveno pravo in Moralno bogoslovje. Pismeni izpit, dne 14. oktobra 1936 predpoldne in popoldne (začetek ob 14. uri), bo reševal le praktične primere.

10.

Slovstvo.

Franc Grivec, **Žitja Konstantina in Metodija**. Celje, 1936. Družba sv. Mohorja. Cena broš. Din 9, vez. Din 18.

Za 1050 letnico smrti sv. Metoda nam je Mohorjeva družba podarila v zbirki »Cvetje iz domačih in tujih logov« to znamenito delo v prevodu prelata dr. Fr. Grivca. V uvodu je podano življenje sv. Cirila in Metodija, sledijo viri, slovstvo, Žitje Konstantina, Žitje Metodija, Žitje Konstantina s prenosom sv. Klementa in opombe. Kaj lepšega Slovenci za Metodov jubilej ne bi mogli dobiti. To knjigo naj porabi za duhovno branje vsak duhovnik, naj jo prebirajo laiki, mladina naj se ob njej zatopi v študij in posnemanje obeh velikih in svetniških osebnosti slovanskih apostolov. Knjiga se vsem prav priporoča!

Jos. Schrijvers, O. S. S. R.-M. Pija Regali, **Daruj se Bogu** (Le Don de Soi). Ljubljana, 1935. VII. zvezek »Nebeških rož«. Cena Din 20 in Din 25. Naroča se pri H. Ničmanu, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2.

S to knjigo smo dobili novo delo za poglobitev duhovnega življenja, ki je prevedeno že v razne evropske jezike. To knjigo stavijo priznani učitelji duhovnega življenja tik ob »Hojo za Kristusom«, zato naj sežejo po njej vsi, duhovniki in laiki!

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 8. februarja 1936.